

1. ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΚΑΙ ΝΕΥΡΟΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΕΝΑ ΒΙΒΛΙΟ ΓΙΑ ΤΙΣ...

Μέσο:ΑΥΓΗ

Ημ. Έκδοσης: ...23/03/2018 Ημ. Αποδελτίωσης: ...23/03/2018

Σελίδα: 17

«Γυναίκες και Νευροεπιστήμες στην Ελλάδα»: Ένα βιβλίο για τις ερευνήτριες Νευροεπιστημών

Στο βιβλίο «Γυναίκες και Νευροεπιστήμες στην Ελλάδα» έντεκα επιφανείς γυναίκες νευροεπιστήμονες μας δίνουν τη δική τους εσωτερική ματιά για τον κόσμο της επιστημονικής έρευνας. Για το πώς προέκυψε το βιβλίο αυτό μας μιλά η αναπληρώτρια καθηγήτρια του Τμήματος Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης Στέλλα Γιακουμάκη, που έκανε την επιμέλεια.

►► 7

Μέσο: ΑΥΓΗ

Ημ. Έκδοσης: . . . 23/03/2018 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 23/03/2018

Σελίδα: 23

23/3 11 21 1 11 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 23 ΜΑΡΤΙΟΥ 2018

ΕΡΕΥΝΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

«Γυναίκες και Νευροεπιστήμες στην Ελλάδα»: ένα βιβλίο για τις ερευνήτριες Νευροεπιστημών

ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑΣ εντοπίζονται ακόμη ανισότητες λόγω φύλου, όπως προκύπτει από διεθνείς μελέτες όπως είναι η έκθεση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής «She Figures 2015» («Στοιχεία για τις Γυναίκες 2015») και η έρευνα, σε παγκόσμιο επίπεδο, του Ινστιτούτου Στατιστικής της UNESCO για το 2017. Παρά την πρόοδο που έχει γίνει, εντοπίζονται ακόμη διαφορές στο ποσοστό συμμετοχής των γυναικών στην Ανώτατη Εκπαίδευση, στους τομείς της επιστήμης και της τεχνολογίας και στην έρευνα. Ανισότητες εμφανίζονται και στις εργασιακές συνθήκες (οι γυναίκες είναι πιο πιθανόν να εργάζονται με μερική απασχόληση ή/και επισφαλείς συμφωνίες), ενώ οι διακρίσεις ανάμεσα στα δύο φύλα γίνονται ακόμα πιο έντονες όταν διερευνηθεί η προαγωγή στην καριέρα και η συμμετοχή στη λήψη ακαδημαϊκών αποφάσεων.

Στο βιβλίο «Γυναίκες και Νευροεπιστήμες στην Ελλάδα» έντεκα επιφανείς γυναίκες νευροεπιστήμονες, με σταδιοδρομίες στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, που ηγούνται ομάδων και κατέχουν θέσεις ευθύνης, μας δίνουν τη δική τους εσωτερική ματιά για τον κόσμο της επιστημονικής έρευνας. Οι ερευνήτριες Φεβωνία Αγγελάτου, Κατερίνα Δερμιών, Κική Θερού, Δάμνα Καραγιώγους, Μαίρη Κοσμίδου, Δήμητρα Μάγκουρα, Μαριγούλα Μαργαρίτη, Ρεββέκα Μάτσα, Μαρία Παναγιωτακοπούλου, Φωτεινή Στυλιανοπούλου και Κατερίνα Ψαρραπούλου περιγράφουν όχι μόνο τις προκλήσεις αλλά και για τις ανταμοιβές που προσφέρει η ενασχόληση με την έρευνα. Οραματίζονται τα μέλλον των γυναικών στις Νευροεπιστήμες και δίνουν συμβουλές προς τις νέες ερευνήτριες. Μέσα από τις αφηγήσεις αυτές αναδεικνύεται με πολύ διαφορετικό τρόπο η συμβολή των γυναικών στην έρευνα. Το βιβλίο περιέχει και μια αναδρομή για την πορεία των Νευροεπιστημών στην Ελλάδα από την επίκουρη καθηγήτρια του Τμήματος Κινησιολογίας του ΑΠΘ Αναστασία Τσιγκοτζίδου.

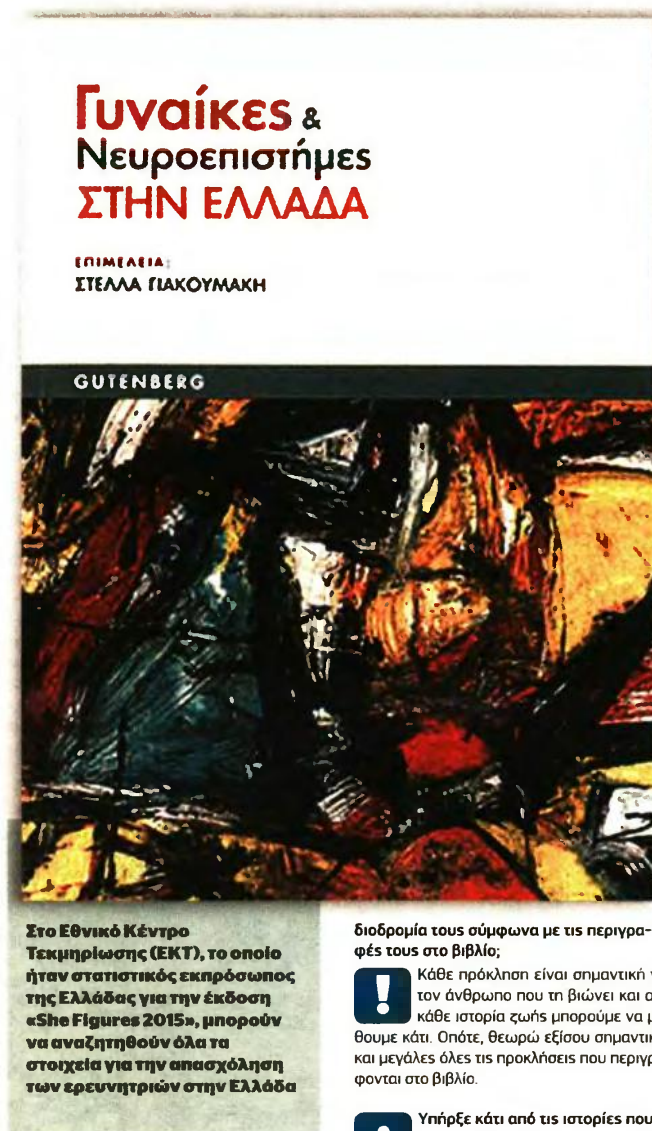
Για το πώς προέκυψε το βιβλίο αυτό μιλά στο «Πρίσμα» και στη Λήδα Αρνέλλου η αναπληρώτρια καθηγήτρια του Τμήματος Ψυχολογίας του Πανεπιστημίου Κρήτης Στέλλα Γιακουμάκη, που έκανε την επιμέλεια.

Πώς προέκυψε η ιδέα για ένα βιβλίο για τις γυναίκες νευροεπιστήμονες στην Ελλάδα;

Λίγο μετά που ξεκίνησα την αντόνομη ακαδημαϊκή σταδιοδρομία μου, βρέθηκα αντιμέτωπη με δυσκολίες και διλήμματα που δεν είχα φανταστεί ότι συνοδεύουν την ακαδημαϊκή ζωή. Είχα από νωρίς καταλάβει ότι δεν πρόκειται για επάγγελμα, αλλά, όπως συνθίζω να λέω, για τρόπο ζωής. Όμως και πάλι έπιασα πολλές φορές τον εαυτό μου να αναρωτιέται πώς μπορεί να διατηρήσω ισορροπίες, να είμαι συνεπής, να μην αδικήσω κάποιον, να βάλω προτεραιότητες κ.λπ. Τότε πολλές φορές θυμήθηκα τις δασκάλους μου και συζητήσεις που είχα μαζί τους εντός και εκτός αμφιθεάτρου. Συνήκ η απάντηση στα ερωτήματά μου ήρθε από τις συζητήσεις αυτές, οπότε προέκυψε και η επιθυμία για το βιβλίο.

Σε ποιες ερευνήτριες απευθυνθήκατε; Υπάρχει κάποιο κοινό στοιχείο για το οποίο τις επιλέξατε;

Το ευχάριστο είναι ότι στην Ελλάδα οι γυναίκες δεν έλειπαν ποτέ από τις Νευροεπιστήμες και σήμερα υπάρχει ένας μεγάλος αριθμός γυναικών που εργάζονται συστηματικά και πολύ παραγωγικά στο πεδίο. Το δυσάρεστο είναι ότι δεν θα μπορούσαν να συμπεριληφθούν όλες σε ένα βιβλίο για λόγους οικονομίας. Οπότε, απευθύνθηκα σε ανθρώπους από διαφορετικά επιμέρους πεδία που συνέβαλαν στην καθιέρωση των Νευροεπιστημών στη χώρα μας τόσο ως ιδρυτικά μέλη της Ελληνικής Εταιρείας Νευροεπιστημών όσο και μέσα από το έργο τους και που σήμερα υπάρχει μια «νέοτερη γενιά» νευροεπιστημόνων που διδάσκονταν από εκείνες. Ελπίζω ότι

Στο Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης (ΕΚΤ), το οποίο ήταν στατιστικός εκπρόσωπος της Ελλάδας για την έκδοση «She Figures 2015», μπορούν να αναζητηθούν όλα τα στοιχεία για την απασχόληση των ερευνήτριών στην Ελλάδα

θα υπάρχει ακόμα ένα βιβλίο με συνεντεύξεις αυτές της «νέοτερης γενιάς».

Ποιες είναι οι μεγαλύτερες προκλήσεις που αντιμετώπισαν οι γυναίκες νευροεπιστήμονες στη στα-

νια να μας παραξενεύουν, αλλά τότε ήταν σύμφωνες με το ευρύτερο πλαίσιο.

Στο βιβλίο αναφέρονται συμβουλές που απευθύνονται σε νέες ερευνήτριες. Εσείς ποιες συμβουλές θα δίνετε στις ερευνήτριες που ξεκινούν σήμερα τη σταδιοδρομία τους;

Να θυμόμαστε ότι δεν υπάρχουν ανυπέρβλητα εμπόδια. Υπάρχουν δυσκολίες, κάποιες φορές πολλές και μεγάλες, αλλά με συστηματική δουλειά, επιμονή και αγάπη γι' αυτό που κάνουμε μπορούν να ξεπεραστούν. Επίσης, ότι η ζωή όλων των ανθρώπων, όχι μόνο των ερευνητών, είναι ουσιαστικά παραγωγική εφόσον χαρακτηρίζεται από ισορροπία σε όλα τα επίπεδα. Η καθημερινότητα κρύβει πολλά σημαντικά ερωτήματα προς μελέτη αλλά και απαντήσεις σε ερευνητικά ερωτήματα που χάνει όποιος μένει κλεισμένος σε ένα εργαστήριο, γραφείο κ.λπ.

Αφιερώνετε το βιβλίο στη μνήμη της Χριστίνας Σπυράκη. Θα θέλατε να μας πείτε λίγα λόγια για τη συμβολή της στο πεδίο των Νευροεπιστημών;

Είναι δύσκολο να συνοψίσει κάποιος το έργο της Χριστίνας Σπυράκη σε λίγες γραμμές. Υπήρξε καθηγήτρια Φαρμακολογίας στο Πανεπιστήμιο Κρήτης και στο Πανεπιστήμιο Αθηνών, δίδαξε σε προγράμματα μεταπτυχιακών σπουδών στις Νευροεπιστήμες και επέβλεψε διδακτορικές διατριβές που απέφεραν σημαντικές δημοσιεύσεις. Εργάστηκε ερευνητικά στο πεδίο των Νευροεπιστημών για πολλά χρόνια και διαδραμάτισε καθοριστικό ρόλο στην ανάπτυξη της Φαρμακολογίας της Συμπεριφοράς στην Ελλάδα. Μεταφέροντας στη χώρα μας γνώσεις που αποκόμισε κατά την ερευνητική εργασία της στον Καναδά, έκανε πρωτοποριακές μελέτες σχετικά με το νευρωνικό υπόστρωμα των εθιστικών ουσιών και τις επιδράσεις τους στον εγκέφαλο αλλά και σχετικά με τη Φαρμακολογία της Κατάθλιψης. Μέχρι και σήμερα, οι εργασίες στο ερευνητικό πεδίο της κάνουν αναφορά στο έργο της, το οποίο έλαβε διεθνή αναγνώριση. Ήταν ένα από τα ιδρυτικά μέλη της Ελληνικής Εταιρείας Νευροεπιστημών και μέντορας πολλών ερευνητών που σήμερα εργάζονται στον χώρο.

διοδρομία τους σύμφωνα με τις περιγραφές τους στο βιβλίο;

Κάθε πρόκληση είναι σημαντική για τον άνθρωπο που τη βιώνει και από κάθε ιστορία ζωής μπορούμε να μάθουμε κάτι. Οπότε, θεωρώ εξίσου σημαντικές και μεγάλες όλες τις προκλήσεις που περιγράφονται στο βιβλίο.

Υπήρξε κάτι από τις ιστορίες που σας περιέγραψαν που σας προκάλεσε έκπληξη ή θεωρείτε αναπάντεχο για τα δεδομένα της χώρας;

Όχι. Και οι δυσκολίες και οι ιδιόμορφες ανταμοιβές του χώρου είναι γνωστές. Μπορεί, σήμερα, κάποιες συνθήκες που επικρατούσαν πριν από κάποια χρό-

* Το βιβλίο «Γυναίκες και Νευροεπιστήμες στην Ελλάδα» κυκλοφορεί από τις εκδόσεις GUTENBERG. Τα έσοδα από τις πωλήσεις του βιβλίου που αναλογούν στην κ. Γιακουμάκη έχουν παραχωρηθεί από την ίδια στην Ελληνική Εταιρεία Νευροεπιστημών.